Consiliul Europei

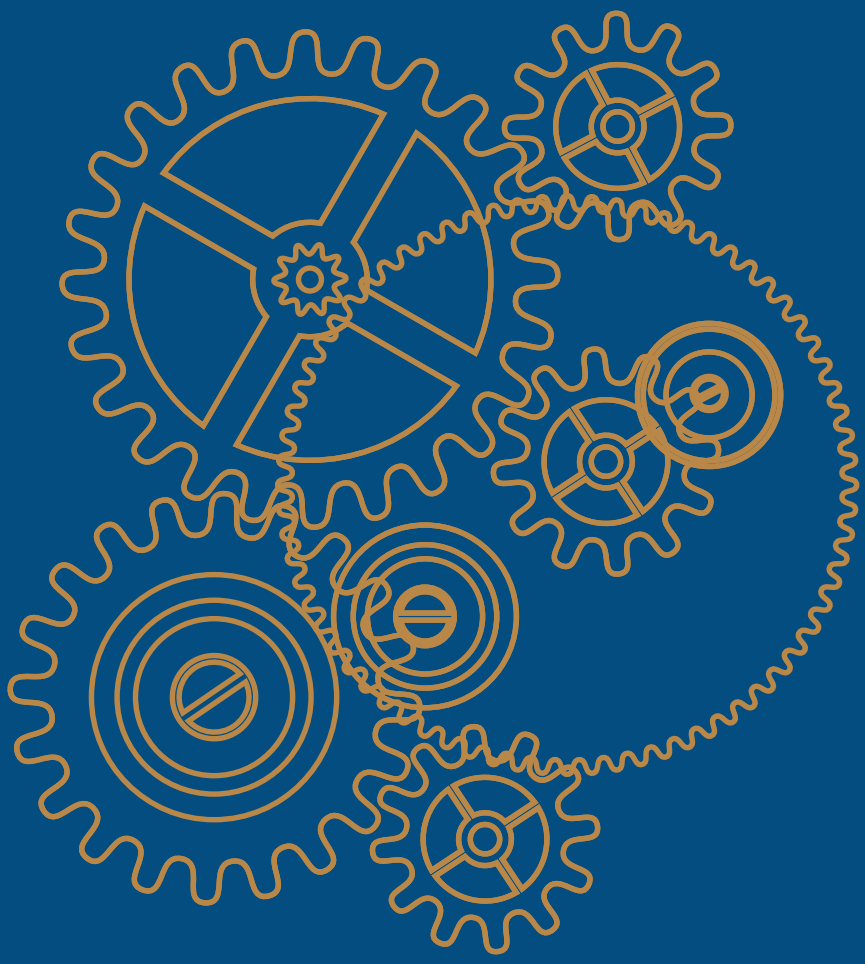

PAȘAPORT

către drepturile tale

Consiliul Europei

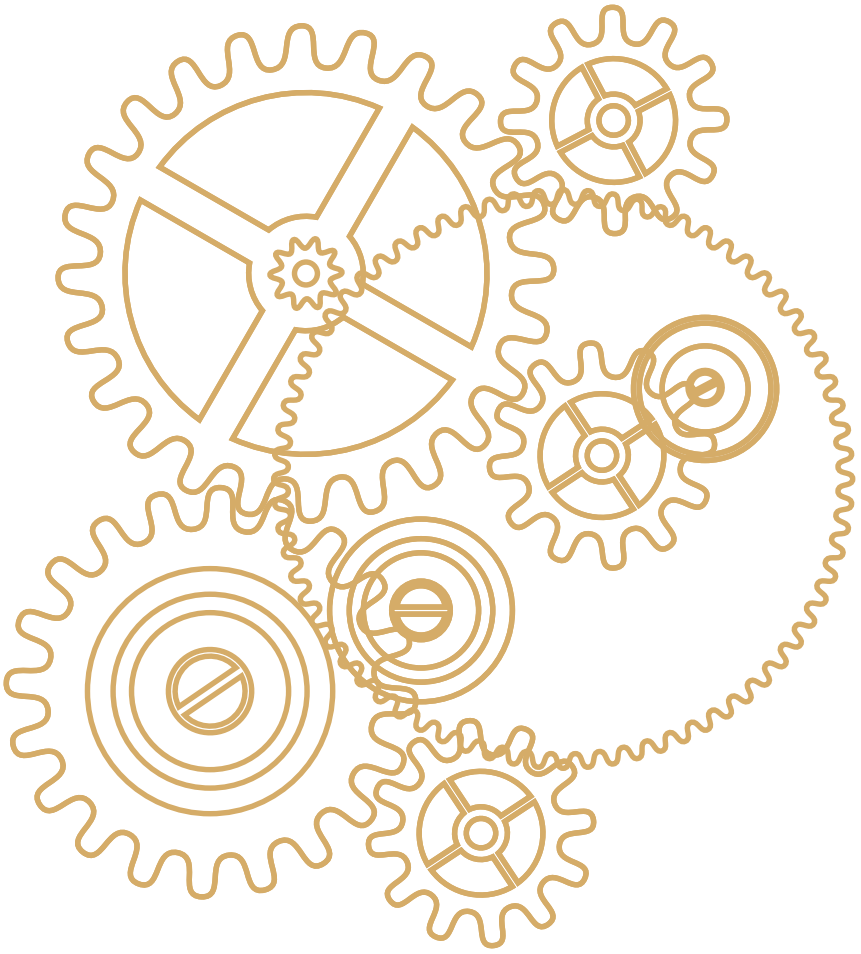

PAȘAPORT

către drepturile tale

Bine ai venit în călătorie

Viața este o aventură uimitoare. Noi călătorim înainte pe drumul nostru alături de mulți oameni și ne dorim ca traseul nostru să fie cât mai sigur, palpitant și fericit cu putință. O modalitate foarte bună de a transpune acest lucru în realitate este să respectăm drepturile altor oameni. Iar această regulă se aplică tuturor – deopotrivă copiilor și adulților.

Dacă ești un băiat sau o fată și nu ai împlinit încă vârsta de 18 ani, ai anumite drepturi. O listă a acestor drepturi, alături de măsurile pe care guvernele trebuie să le ia pentru a te ajuta să le exerciți, se regăsește în Convenția Organizației Națiunilor Unite cu privire la drepturile copilului din anul 1989.

Cu siguranță ți s-a spus deja că există anumite lucruri pe care nu ai dreptul să le faci sau să le spui. Nu poți, spre exemplu, să strici lucrurile altcuiva, să furi, să rănești sau să insulți oamenii. Dar știai că ai și drepturi?

Acest pașaport te va duce într-o călătorie prin unele dintre drepturile tale. Călătoria are șase stații pe drum spre destinația finală. La fiecare dintre aceste stații, vei afla mai multe informații despre drepturile tale și vei avea de rezolvat un mic exercițiu. Odată finalizat, vei obține viza către drepturile pe care tocmai le-ai explorat. Acest lucru înseamnă că te vei putea apăra mai bine atunci când oamenii nu îți respectă aceste drepturi și vei putea, de asemenea, să ajuți și alți copii să facă același lucru.

Prima stație –

Ai dreptul la supraviețuire, protecție și dezvoltare

Supraviețuirea, protecția și dezvoltarea ta

- Ai dreptul ca interesele să îți fie protejate în toate deciziile care te privesc și de a nu fi supus discriminării, spre exemplu, din cauza originii, opiniilor, convingerilor sau sexului tău.
- Ai dreptul la viață și la o dezvoltare fizică, mintală, spirituală, morală și socială echilibrată și sănătoasă.
- Ai dreptul la hrană, îmbrăcăminte, o locuință și ca sănătatea să îți fie protejată.

- Ai dreptul la protecție împotriva tuturor formelor de exploatare, abuz și violență fizică și psihologică, inclusiv atunci când acestea sunt comise în familie sau într-o instituție în care copiii sunt îngrijiți.
- Ai dreptul la un standard ridicat de educație care să asigure cea mai completă dezvoltare a personalității, talentelor și abilităților tale. Educația de care beneficiezi trebuie să te învețe să respecți drepturile și libertățile celorlalți și să te pregătească pentru o viață responsabilă într-o societate liberă, în spiritul înțelegerii, păcii, toleranței, egalității și prieteniei între toți oamenii.
- Ai dreptul să ți se ofere o gamă largă de informații obiective.
- Dacă suferi de o dizabilitate mentală sau fizică, ai dreptul să duci o viață în demnitate astfel încât să te poți integra în societate, să îți dezvolți personalitatea și să te bucuri de maximă autonomie.
- Ai dreptul la odihnă, timp liber, joacă și activități recreative, artistice și culturale într-un mediu care să fie potrivit vârstei tale și să îți respecte drepturile.

Obține-ți viza:

Vorbește cu profesorul tău sau un voluntar care să explice aceste drepturi și colegilor tăi de clasă. Poți chiar propune realizarea unui afiș pentru școală.

A doua stație –

Identitatea, viața privată și familia ta

Identitatea, viața privată și familia ta

- Ai dreptul la un nume, o cetățenie și la protejarea identității tale. Dacă aparții unei minorități etnice, religioase sau lingvistice, nu poți fi privat(ă) de dreptul tău de a-ți trăi propria viață culturală, de a-ți practica religia sau de a utiliza limba grupului din care faci parte.

- Ai dreptul să îți fie protejată intimitatea. Nimeni nu poate interveni în mod ilegal în viața ta privată sau cea a familiei tale. Casa, corespondența, onoarea și reputația ta sunt protejate prin lege.

- Părinții tăi au o responsabilitate comună cu privire la creșterea și dezvoltarea ta. Aceștia au dreptul și sarcina de a-ți oferi îndrumare cu privire la modul în care trebuie să îți exerciți drepturile și să îți respecți obligațiile.
- Ai dreptul să știi cine sunt părinții tăi și să fii crescut de ei, exceptând situația în care acest lucru nu este în interesul tău.
- Ai dreptul să știi cine sunt părinții tăi și să intri într-o altă țară pentru a fi alături de ei. Și părinții tăi au același drept față de tine.
- În eventualitatea separării, ai dreptul să fii consultat(ă) cu privire la toate deciziile care privesc relația ta cu părinții. Dacă ești separat(ă) de ambii părinți sau doar de unul dintre ei, ai dreptul să îi vezi periodic, exceptând situația în care acest lucru nu este în interesul tău.
- Adopția poate fi autorizată doar dacă este în interesul tău.

Obține-ți viza:

Cine ești?

.....

Pune-ți fotografia aici

Prenume: .....

Nume: .....

Naționalitate/naționalități: .....

Numele tatălui: .....

Numele mamei: .....

Adresa: .....

.....

De ce pot fi eu mândru/mândră? .....

.....

.....

.....

Obține-ți viza:

Cine poți să devii?

.....

Imaginează-te în anul 2040 și desenează-te aici

Limbi: .....

Studii: .....

Profesie: .....

Hobby-uri: .....

Căsătorit(ă)? .....

Copii? .....

Am călătorit în .....

.....

.....

.....

.....

A treia stație –
Libertățile tale

Libertățile tale

- Libertatea de opinie: de îndată ce ai această capacitate, ai dreptul să îți exprimi opinia cu privire la orice te privește. Opinia ta trebuie luată în considerare.

- Libertatea de expresie: ai dreptul să te exprimi liber și să cauți, să primești și să diseminezi informații.

- Libertatea de gândire, de conștiință și de religie.
- Libertatea de asociere: ai dreptul să te asociezi cu alți oameni și să participi la adunări.

Aceste libertăți au însă și limite. Ai obligația să respecți drepturile și libertățile celorlalți și să nu amenințți în niciun fel societate sau pe tine însuși/însăși.

Obține-ți viza:

Fă o listă a situațiilor de acasă, de la școală sau din localitatea ta cu privire la care dorești ca opinia ta să fie ascultată.

1. Acasă

- .....
  .....
- .....
  .....
- .....
  .....

2. La școală

- .....
  .....
- .....
  .....
- .....
  .....

3. În localitatea ta

- .....
  .....
- .....
  .....
- .....
  .....

Obține-ți viza:

Internetul este un instrument fantastic de învățare și distribuire. Totuși, el poate ascunde și unele pericole. Joacă jocul online o călătorie prin „Wild Web Woods" pentru a învăța cum te poți proteja pe Internet. Acesta este disponibil în multe limbi.

www.wildwebwoods.org

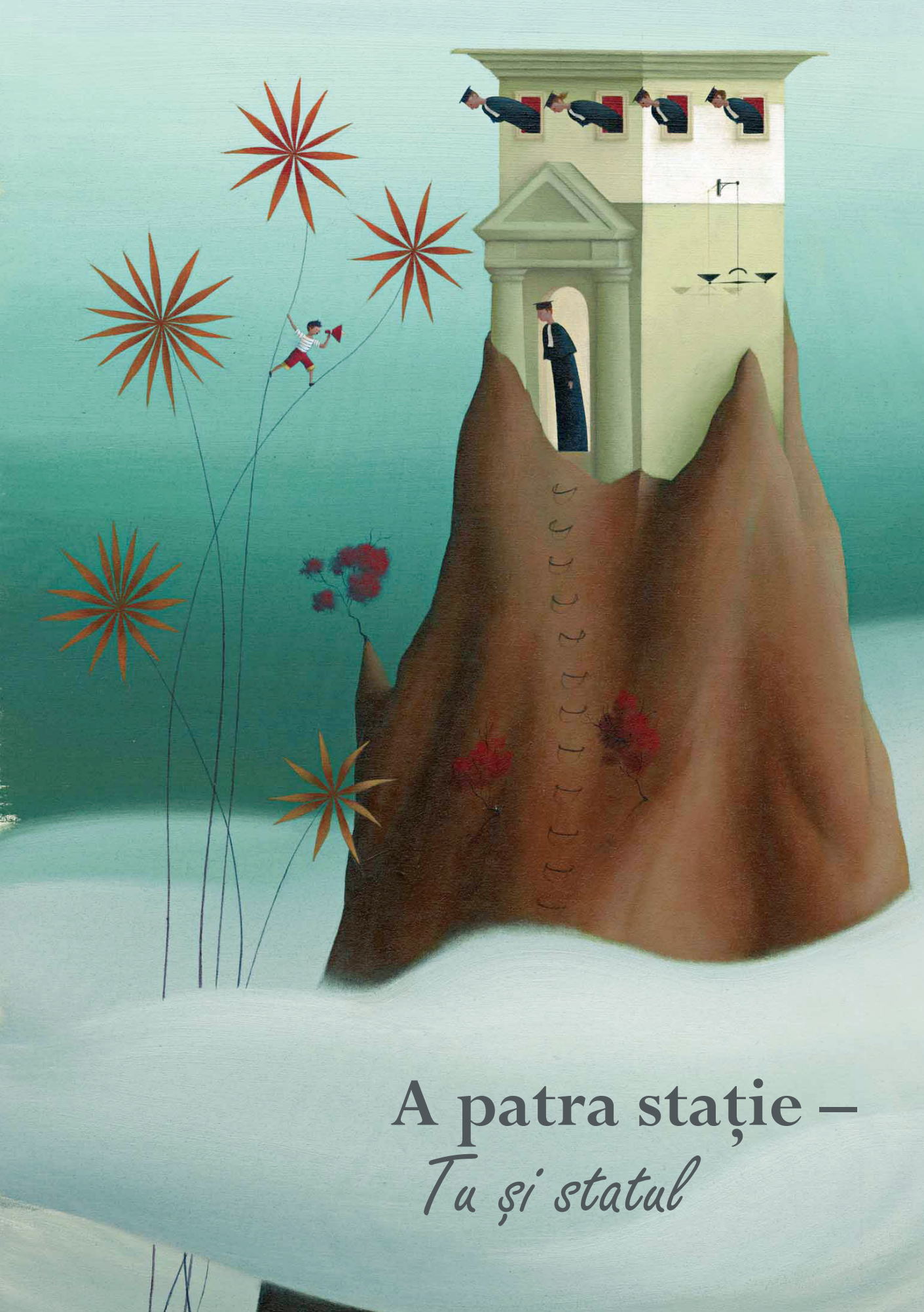

A patra stație –
Tu și statul

Tu și statul

- Statul trebuie să facă tot ceea ce este necesar pentru a-ți permite să îți exerciți drepturile și libertățile stabilite.
- Statul trebuie să te protejeze și să îți asigure bunăstarea. Statul trebuie să îți ajute părinții sau persoanele care te îngrijesc înființând instituții și creând servicii care să se ocupe de interesele tale și de bunăstarea ta.
- Dacă nu poți trăi alături de familia ta, statul are datoria să te protejeze și să te ajute. Acesta trebuie să identifice o soluție care ține cont de trecutul și cultura ta, iar dreptul tău este ca situația ta să fie analizată periodic.
- Dacă ai fost o victimă a violenței, statul trebuie să te ajute și să te sprijine să revii la o viață normală.

- Ai dreptul la justiție. Statul trebuie să se asigure că sistemul de justiție este adaptat drepturilor și nevoilor tale specifice.
- Nu poți fi supus(ă) torturii sau altor pedepse sau tratamente cu cruzime, inumane sau degradante.
- Nu poți fi executat(ă) sau încarcerat(ă) pe viață.

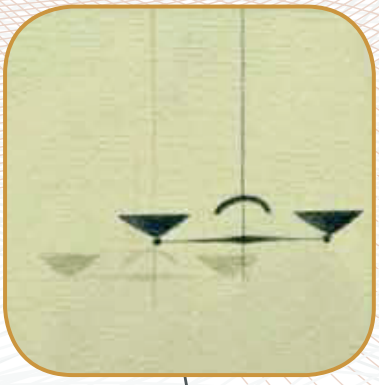

- Nu poți fi arestat(ă) nelegal. Detenția trebuie să fie ultima opțiune posibilă. De asemenea, trebuie să fie cât mai scurtă cu putință și să țină cont de nevoile tale și de vârsta ta. În detenție, trebuie să fii separat(ă) de deținuții sau prizonierii adulți și, în alte circumstanțe excepționale și în interesul tău, ai dreptul de a păstra legătura cu familia ta.

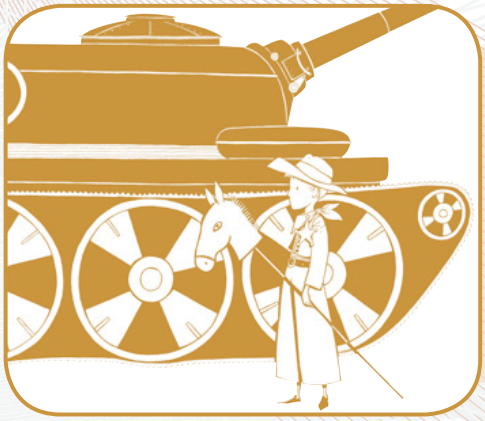

- Pe timp de război, statul trebuie să te protejeze și să te îngrijească. Dacă nu ai împlinit încă vârsta de 15 ani, nu poți fi recrutat(ă) în forțe armate de niciun fel.

Convențiile internaționale sunt contracte între state. Aceste contracte prevăd regulile ce trebuie respectate și totodată, încurajează statele să ia măsuri și mai favorabile copiilor. Dacă legile din țara ta sunt mai favorabile decât prevederile unei convenții, se vor aplica obligatoriu legile naționale.

Obține-ți viza:

Imaginează-ți și descrie o țară perfectă pentru copii.

Aceasta va .....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Te poți gândi la câteva modalități în care țara ta poate ajuta copiii:

- cu dizabilități

.....

.....

- care au fost nevoiți să fugă din țara lor

.....

.....

.....

.....

- care au fost bătuți

.....

.....

.....

A cincea stație –
Tu și organizațiile internaționale

Tu și organizațiile internaționale

Statele au înființat numeroase organizații internaționale. Unele dintre acestea, cum ar fi Organizația Națiunilor Unite (ONU) și Consiliul Europei, au fost înființate pentru a proteja drepturile omului, a preveni conflictele și a contribui la dezvoltarea unor societăți mai echitabile, mai prospere și democratice. Aproape toate convențiile internaționale sunt elaborate de aceste organizații, care iau apoi măsuri pentru a se asigura că statele respectă drepturile prevăzute în acestea.

Comitetul pentru drepturile copilului monitorizează aplicarea Convenției ONU privind drepturile copilului. Pentru a evalua performanța unui stat, Comitetul pentru drepturile copilului analizează informațiile furnizate de țări și ascultă opiniile instituțiilor independente în domeniul drepturilor omului (inclusiv comisarii și avocații poporului pentru copii), ale organizațiilor neguvernamentale (cum ar fi organizațiile naționale de caritate), dar și pe cele ale copiilor și tinerilor.

După analiza tuturor acestor informații, Comitetul pentru drepturile copilului elaborează un document denumit „observații finale” cu privire la țara pe care a evaluat-o. Aceste documente conțin o evaluare a comitetului asupra

progresului obținut în implementarea convenției în respectiva țară, punctează arii de preocupare și fac recomandări de îmbunătățire a situației copiilor în respectiva țară.

Copiii pot, de asemenea, prezenta cazuri în fața Curții Europene a Drepturilor Omului. Spre exemplu, Curtea a constatat că o țară a încălcat Convenția pentru că nu a protejat copiii împotriva pedepsei corporale în închisori, școli și la domiciliu. O altă țară a fost găsită vinovată pentru că nu a avut grijă de o fată care călătorea singură.

Există și organizații internaționale care nu sunt înființate de guverne, ci de organizații caritabile. Acestea joacă un rol foarte important în consilierea și convingerea guvernelor să protejeze mai bine drepturile copiilor.

Obține-ți viza:

Caută pe Internet și consultă:

1. observațiile finale ale Comitentului pentru drepturile copilului cu privire la țara ta: **https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRC/Pages/CRCIndex.aspx**.

   .....

2. ce face Consiliul Europei pentru drepturile copiilor: **www.coe.int/children**.

   .....

3. multiplele și interesantele resurse video și audio cu privire la drepturile copiilor pe site-ul web al Unicef MAGIC: **www.unicef.org/magic**.

   .....

4. pagina web a Rețelei de Informare privind Drepturile Copilului, unde poți găsi o cantitate impresionantă de informații furnizate de guverne, organizații caritabile și toate tipurile de organizații internaționale **www.crin.org**.

   .....

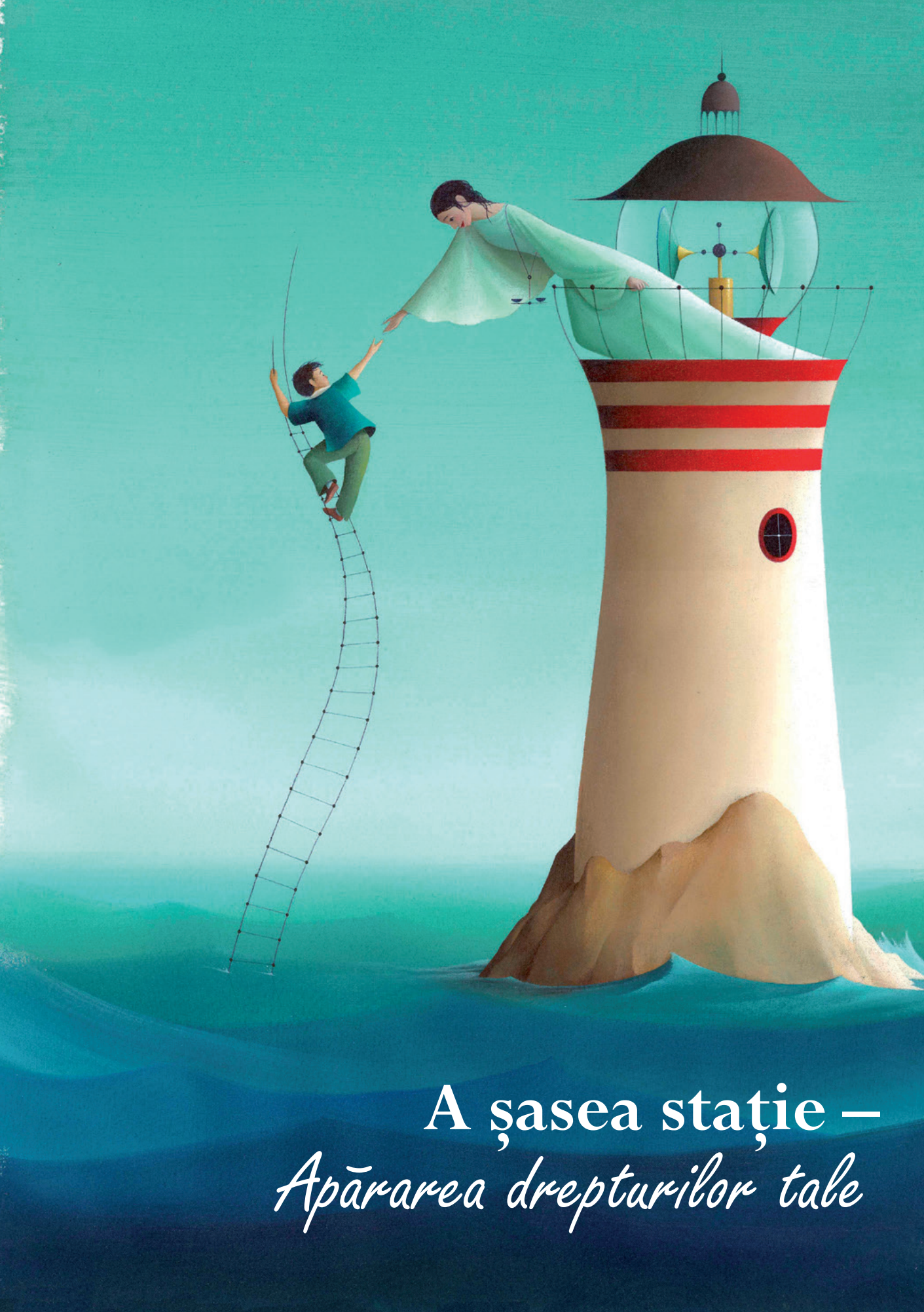

A șasea stație –
Apărarea drepturilor tale

Și dacă aceste drepturi nu îți sunt respectate?

Exercitarea anumitor drepturi poate fi restricționată din motive temeinice, spre exemplu pentru a te proteja de un pericol major sau pentru a ține cont de gradul de maturitate sau de vârsta ta. Anumite drepturi, cum ar fi cele la viață, educație, sănătate și protecție împotriva violenței sau exploatării nu pot fi niciodată restricționate, nici măcar de părinți sau profesori. Dacă crezi că drepturile ți-au fost încălcate, poți:

- vorbi cu oameni de încredere, cum ar fi părinții, profesorii, medicii, prietenii, asistenții tăi sociali sau persoanele care au grijă de tine;
- apela un număr special de telefon dedicat copiilor care sunt victime ale violenței pentru a discuta cu o persoană care te va putea sfătui;
- merge la poliție, depune o plângere și solicita protecția statului;
- contacta avocatul poporului pentru copii sau o asociație voluntară care apără drepturile copiilor;
- în anumite circumstanțe, îți poți chiar prezenta cazul Curții Europene a Drepturilor Omului.

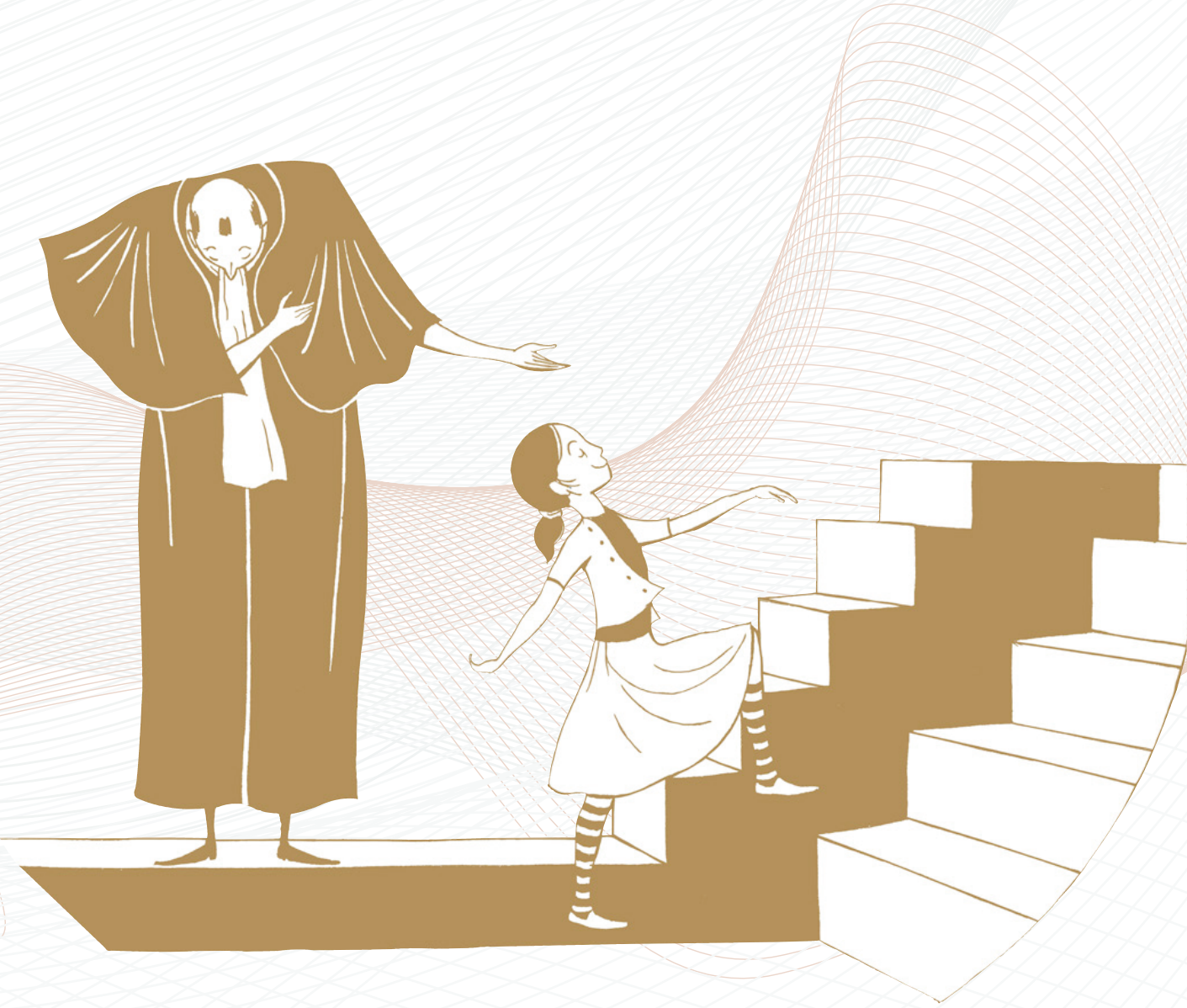

Obține-ți viza:

Scrie numele și numerele de telefon ale oamenilor și organizațiilor la care le poți apela dacă ai nevoie de ajutor.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Consiliul Europei

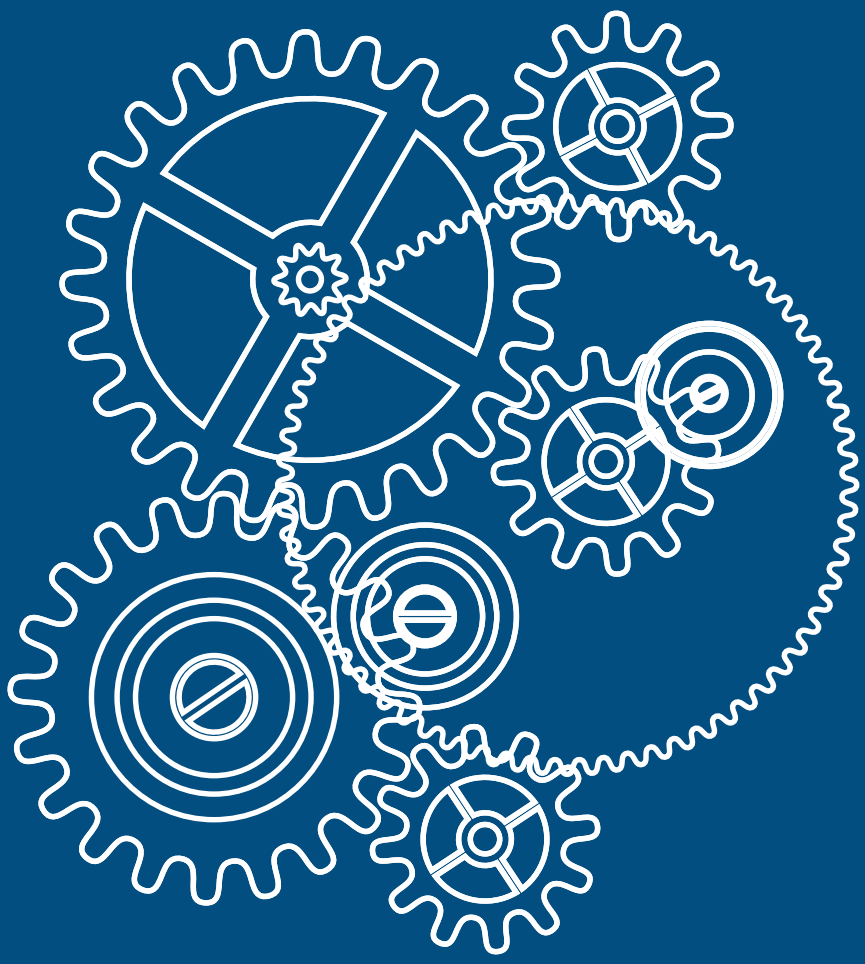

Felicitări!

Felicitări!

Acum deții toate vizele de care ai nevoie pentru ați putea apăra mai bine drepturile.

Suntem siguri că ți-a făcut plăcere această călătorie prin drepturile tale. Este important să comunici tot ce ai aflat și adulților și altor copii din jurul tău. Ai cu siguranță multe idei despre lucrurile care pot fi făcute pentru a îmbunătăți drepturile multor copii. Sperăm că vei simți nevoia să faci tot ce îți stă în putință pentru a-ți pune ideile în practică!

Cele mai bune gânduri și urări din partea echipei noastre pentru aventurile tale viitoare

Ai vrea să îți împărtășești gândurile cu Consiliul Europei?

Poți face acest lucru:

- transmițându-ne un e-mail la **children@coe.int**
- transmițându-ne o scrisoare sau un desen la:
  „Construind o Europă cu și pentru copii“
  Consiliul Europei
  F-67075 Strasbourg Cedex, Franța

Nu uita să adaugi numele tău, țara și vârsta! Vom publica unele dintre mesaje și desene pe site-ul nostru web.

O galerie foto cu prietenii și familia mea

Printat cu suportul financiar al proiectului Consiliului Europei
„Protecția copilului împotriva exploatării sexuale
și abuzului sexual în Republica Moldova”

© Consiliul Europei – Ilustrații: Eric Puybaret

COUNCIL OF EUROPE

CONSEIL DE L'EUROPE

www.coe.int